

Nr 11 A.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1925.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1925.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1925—1926 under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtande nr 11 A.)

Till Konungen.

A. **Civila pensionsväsendet.**

1:o) I den till riksdagen den 2 januari 1925 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1925—1926 har Eders Kungl. Maj:t i punkt 1 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till förvaltningsbidrag till civilstatens änke- och pupillkassa, nu 70,000 kronor, med 20,000 kronor till 50,000 kronor.

I likhet med departementschefen och på de av honom anförda skäl har riksdagen ansett en nedsättning av ifrågavarande statsbidrag böra ske till samma belopp, vartill anslaget bestämdes att utgå för år 1922 eller 50,000 kronor. Riksdagen har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

2:o) I punkt 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition i ämnet, till beredande av dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 2,100,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 6 sistlidna mars avlåten proposition nr 199, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

a) besluta, att kostnaderna för dyrtidstillägg åt änkor och barn samt övriga

anhöriga efter befattningshavare i statens tjänst, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas;

b) för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln såsom *extra* förslagsanslag anvisa

dels till dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. ett belopp av 2,100,000 kronor;

dels ock till dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare ett belopp av 600,000 kronor.

Departementschefen har tillstyrkt ett bibehållande i oförändrad form av gällande grunder för dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl.

Beträffande kostnaderna för ifrågavarande dyrtidstillägg hava desamma för affärsverkens vidkommande ansetts böra liksom nu bestridas av dessa verks egna medel. Vad angår övriga pensionärer, har någon ändring i de uti statsverkspropositionen beräknade anslagsbeloppen icke funnits erforderlig.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får vad angår änkor och barn efter civila befattningshavare anmäla, att riksdagen

dels beslutit, att kostnaderna för dyrtidstillägg åt änkor och barn samt övriga anhöriga efter befattningshavare i statens tjänst, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas;

dels ock till dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. för budgetåret 1925—1926 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,100,000 kronor.

3:o) Under punkt 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till statens andel i kostnaden för pensionering av extra provinsialläkare nu 15,000 kronor med 7,000 kronor till 22,000 kronor.

Under åberopande av den i ärendet förebragta utredningen anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

4:o) I punkt 7 har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till statens andel i kostnaden för pensionering av lasarettsläkare nu 25,000 kronor med 10,000 kronor till 35,000 kronor.

Under hänvisning till vad i statsrådsprotokollet över socialärenden för

den 5 december 1924 anförts får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

5:o) Med föranledande av Eders Kungl. Maj:ts under punkt 8 gjorda framställning har riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till sjuksköterskors pensionering nu 20,000 kronor med 18,000 kronor till 2,000 kronor.

6:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 9 föreslagit får riksdagen anmäla, att riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till statens bidrag till pensionering av barnmorskor nu 30,000 kronor med 21,000 kronor till 9,000 kronor.

7:o) I punkt 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, nu 35,000 kronor, med 15,000 kronor till 50,000 kronor.

Under åberopande av den i ärendet förebragta utredningen får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 12 föreslagit riksdagen att

dels förklara, att från riksdagens sida hinder ej möter för att till pensionsberättigade efterlevande efter delägare i lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa eller lärarnas vid elementarläroverken nya änke- och pupillkassa må under år 1926 utgå, utöver pensionsförmåner enligt nu gällande bestämmelser, ett belopp, beräknat för ensam änka till 200 kronor och för övriga efterlevande i proportion därtill,

dels ock i riksstaten för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln uppföra ordinarie anslaget till bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. med oförändrat belopp 157,276 kronor.

Under hänvisning till innehållet i åberopade statsrådsprotokollet anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

9:o) I punkt 13 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande enligt av riksdagen godkända grunder av tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna anvisa för budgetåret 1925—1926 ett extra förslagsanslag av 241,500 kronor.

Då någon ändring i grunderna för ifrågavarande tilläggs pensioner icke ifrågasatts, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

10:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 15 föreslagit och under hänvisning till den i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 12 december 1924 lämnade utredningen får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln anvisat

dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett extra förslagsanslag av 31,000 kronor,

dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett extra anslag av 31,000 kronor.

11:o) I punkt 16 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande under år 1925 av tilläggs pensioner åt pensionstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt å riksstaten för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 106,000 kronor,

förklara, att tilläggs pensionerna skola till pensionstagarna utgå med följande belopp, nämligen inom anstaltens första klass med 80 kronor, inom den andra klassen med 60 kronor, inom den tredje klassen med 50 kronor och inom den fjärde klassen med 45 kronor, samt

medgiva, att tilläggs pensionerna må till vederbörande pensionärer utgå å de tider, i den ordning och efter de grunder, som gällande reglemente föreskriver i fråga om de från anstalten utgående ordinarie pensionerna.

Då ifrågavarande tilläggs pensioner, vilkas belopp överensstämmer med de för år 1924 medgivna, torde böra utgå jämväl för år 1925, har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

12:o) I punkt 17 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestående under år 1925, i enlighet med vad av chefen för handelsdepartementet i ovannämnda statsrådsprotokoll över handelsärenden för den 12 december 1924 förordats, av förvaltningskostnader vid handelsflottans pensionsanstalt å riksstaten för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra anslag av 1,600 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

13:o) I punkt 19 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av ersättning, varom stadgas i förordningen den 1 juni 1923 (nr 138) angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, för budgetåret 1925—1926 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 150,000 kronor.

Under hänvisning till det i ärendet åberopade och förut berörda statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 12 december 1924 får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

B. Militära pensionsväsendet.

14:o) I punkt 20 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* minska ordinarie anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 137,286 kronor, med 669 kronor till 136,617 kronor,

dels ock till ytterligare bidrag för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 6,959 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, varför riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 21 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 3,800,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för nämnda år densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

Med hänvisning till den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 december 1924 lämnade utredningen i ärendet får riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning.

16:o) I punkt 23 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedat manskap nu 430,000 kronor med 20,000 kronor till 450,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning har av riksdagen bifallits.

17:o) I punkt 25 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond nu 45,700 kronor med 1,514 kronor till 44,186 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning har av riksdagen bifallits.

18:o) I punkt 26 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 450,000 kronor, med 120,000 kronor till 570,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande framställning.

19:o) I punkt 29 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att den ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som utgår såsom sjukhjälpsersättning eller livränta för tid efter ingången av juli månad 1925 eller såsom begravningshjälp i anledning av dödsfall, inträffat efter nämnda tidpunkt, må, därest skadan uppkommit före den 1 januari 1921, höjas med 100 procent utöver det belopp, vartill ersättningen må bestämmas enligt grunderna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,

dels ock för bestridande av härav föranledda kostnader för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 150,000 kronor.

Under hänvisning till innehållet i åberopade statsrådsprotokollet anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning vunnit riksdagens bifall.

20:o) I punkt 30 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

dels till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén och marinen i enlighet med de i kungörelserna den 20 respektive den 29 augusti 1 19 (nr 538 och 569) samt den 9 och den 15 juni 1922 (nr 335 och 336) angivna grunder för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,300,000 kronor,

dels ock förklara, att Eders Kungl. Maj:t eller, efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med de i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) angivna grunder tilldela personal, som under tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

Under hänvisning till den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 december 1924 lämnade utredningen i ärendet får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

21:o) Under punkt 33 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till beredande av pensionstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare i enlighet med de i kungörelsen den 20 juni 1924 (nr 283) angivna grunder för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

22:o) Under punkt 35 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition i ämnet, till beredande av dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare för budgetåret 1925—1926 beräkna ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen här ovan under punkt 2:o anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till dyrtidstillägg åt pensionsberät-

tigade änkor och barn efter militära befattningshavare för budgetåret 1925—1926 anvisat ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

23:o) I punkt 36 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) för beredande av dyrtidstillägg under tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, vilka vid ingången av juli månad år 1925 uppnått en levnadsålder av 60 år eller däröver, för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,350,000 kronor;

b) förklara, att dyrtidstillägget till varje dylik vid ingången av juli månad år 1925 till pension eller därmed jämförligt understöd från statsverket, statsunderstödd pensionsinrättning eller Vadstena krigsmanshuskassa berättigad f. d. befattningshavare skall utgå med ett belopp av 150 kronor;

c) medgiva, att dyrtidstillägget må till vederbörande f. d. befattningshavare eller, om han under tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 avlidit, till hans stärbhus på en gång utbetalas i den ordning, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

C. Allmänna indragningsstaten.

24:o) Under punkt 37 av elfte huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska det ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten, nu 1,850,027 kronor, med 50,016 kronor till 1,800,011 kronor.

Riksdagen har i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten med 1,800,001 kronor.

25:o) Beträffande de ordinarie anslag, som icke blivit här ovan eller i annat sammanhang särskilt omförmälda, har någon förändring icke ifrågasatts; och har riksdagen beslutit, att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit här ovan eller eljest ifrågasatt, må i riksstaten för budgetåret 1925—1926 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 5 juni 1925.

Med undersätlig vördnad.